

Sygn. akt IV KK 164/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Michał Laskowski

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **D.B.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k., bez udziału stron,
na posiedzeniu w dniu 23 maja 2018 r.

kasacji Prokuratora Generalnego - Ministra Sprawiedliwości wniesionej na korzyść
skazanego , od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 22 grudnia 2014 r., sygn. akt
II K/14,

**uchyla wyrok Sądu Rejonowego w Z. wobec D.B. w
zaskarżonej części, to jest, dotyczącej rozstrzygnięcia o karze
ograniczenia wolności i w tym zakresie przekazuje sprawę temu
Sądowi do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Z., uwzględniając wniosek prokuratora dołączony w trybie
art. 335 § 1 k.p.k. do aktu oskarżenia przeciwko D.B., wyrokiem z dnia 22 grudnia
2014 r., sygn. akt II K .../14, w pkt 1 wyroku uznał oskarżonego za winnego tego,
że w okresie pomiędzy 9 marca 2014 r. a 10 maja 2014 r. w Z. na terenie hali „M”,

działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia: T-shirtu „E”, koszulki z długim rękawem marki „P”, bokserów męskich marki „P”, trzech wód perfumowanych marki „A”, bluzy marki „P”, kurtki marki „P” spodni mikro marki „P”, bluzy marki „N”, myszy komputerowej marki „V”, dwóch wód perfumowanych marki „S”, bluzy marki „A”, bluzy marki „R”, T-shirtu marki „C”, wody perfumowanej marki „S”, wody perfumowanej marki „A”, wody toaletowej marki „S”, wody toaletowej marki „S”, co spowodowało łączną stratę w wysokości 1.155,22 zł na szkodę „M.” S.A. – a więc uznał go winnym przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 6 pkt 4 k.k. skazał go na karę roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Na podstawie art. 36 § 2 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt. 8 k.k. zobowiązano oskarżonego do poszukiwania stałej pracy zarobkowej, a na mocy art. 46 § 1 k.k. zobowiązano go solidarnie z innymi współsprawcami do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz „M.” S.A. łącznie kwoty 1.155,22 zł. Oskarżonego obciążono także kosztami sądowymi oraz opłatą.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 30 grudnia 2014 r. (k. 102).

W dniu 21 marca 2018 r. kasację od tego wyroku na korzyść skazanego D.B. wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny - Minister Sprawiedliwości, w części dotyczącej orzeczenia o karze ograniczenia wolności.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. Naruszenie to polegało na rozpoznaniu i uwzględnieniu dołączonego do aktu oskarżenia wadliwego wniosku prokuratora o wydanie wobec D.B. wyroku skazującego za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. bez przeprowadzenia rozprawy, zawierającego uzgodnioną z oskarżonym propozycję orzeczenia kary roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, a więc w wymiarze przekraczającym wynoszącą

12 miesięcy górną granicę ustawowego zagrożenia przewidzianego dla tego rodzaju kary w czasie popełnienia przestępstwa i w czasie orzekania, co doprowadziło do orzeczenia kary z obrazą prawa materialnego, tj. art. 34 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., określającego wymiar kary ograniczenia wolności w granicach od miesiąca do 12 miesięcy.

W konkluzji autor kasacji sformułował wniosek o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z..

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja była zasadna w stopniu oczywistym, a zatem podlegała rozpoznaniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. na posiedzeniu bez udziału stron, gdyż zachodziły podstawy do jej uwzględnienia w całości.

Orzekający w sprawie Sąd Rejonowy w Z. wydał wyrok obarczony rażącym i mającym istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszeniem przepisów prawa karnego procesowego wskazanych w zarzucie kasacji, prowadzącym w konsekwencji do wydania orzeczenia z obrazą prawa materialnego, to jest, art. 34 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.

Odnosnie do D.B. prokurator załączył do aktu oskarżenia wnioski w trybie art. 335 § 1 k.p.k. o wydanie wyroku i orzeczenie uzgodnionych kar i środków karnych za występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., bez przeprowadzenia rozprawy. Wniosek ten był jednak błędny w zakresie, w jakim oskarżyciel domagał się orzeczenia kary ograniczenia wolności w wymiarze roku i 4 miesięcy (k. 65).

Zgodnie z art. 34 § 1 k.k. w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) i obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., jeżeli ustawa nie stanowiła inaczej, kara ograniczenia wolności trwała najkrócej miesiąc, a najdłużej 12 miesięcy i wymierzało się ją w miesiącach. Przepis ten obowiązywał zatem także w czasie popełnienia przypisanego oskarżonemu przestępstwa (w okresie od 9 marca 2014 r. do 10 maja 2014 r.) oraz w czasie orzekania przez Sąd I instancji (22 grudnia 2014 r.). Dopiero ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) nadała przepisowi art. 34 § 1 k.k. aktualnie obowiązujące brzmienie, a mianowicie – „Jeżeli

ustawa nie stanowi inaczej, kara ograniczenia wolności trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 2 lata; wymierza się ją w miesiącach i latach".

Rozpoznając wniosek prokuratora, Sąd Rejonowy w Z. orzekł wobec D.B. karę ograniczenia wolności przy zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary i stosując art. 60 § 6 pkt 4 k.k. Jednakże w sprawie nie zachodziła sytuacja uzasadniająca orzeczenie kary ograniczenia wolności w wysokości przekraczającej okres 12 miesięcy, skoro należało uwzględnić kryteria wymiaru kary ograniczenia wolności określone w art. 34 § 1 k.k. Wymierzenie zatem oskarżonemu kary roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności, a więc ponad górną granicę zagrożenia przewidzianego dla danego rodzaju kary, naruszało prawo materialne określające zasady wymiaru kary.

W świetle uregulowań art. 343 § 6 i 7 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym także w czasie orzekania) sąd, do którego skierowano akt oskarżenia zawierający wniosek złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k., był zobligowany do kontroli jego poprawności formalnej i merytorycznej. Kontrola ta winna więc obejmować między innymi sprawdzenie, czy propozycje zawarte we wniosku prokuratora pozostają w zgodzie z przepisami prawa materialnego i procesowego. W przypadku uznania przez sąd, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku, sprawa podlega rozpoznaniu na zasadach ogólnych, chyba, że w toku posiedzenia, na którym wniosek ten jest przez sąd rozpatrywany (art. 339 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 335 k.p.k.), bądź jeszcze wcześniej, prokurator za zgodą oskarżonego dokona takiej modyfikacji tego wniosku, która będzie nieprawidłowości konwalidowała.

W realiach niniejszej sprawy oczywistym jest więc, że przedmiotem tego rodzaju kontroli, powinna być kwestia zgodności wszystkich propozycji zawartych we wniosku, z regułami obowiązującego prawa materialnego, w tym również właściwej oceny proponowanej kary oraz z zasadami prawa procesowego. Tymczasem Sąd akceptując wniosek przedstawiony przez prokuratora, nie dokonał jego prawidłowej kontroli i nie dostrzegł, że zaakceptowanie tej propozycji prowadzi do rażącego naruszenia dyspozycji art. 34 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynu. Sąd zobligowany był w przypadku zaniechania zmodyfikowania wadliwego wniosku, skierować sprawę do rozpoznania na

zasadach ogólnych, postępując zaś odmiennie, rażąco naruszył przepis art. 343 § 7 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie orzekania.

W rezultacie należało uznać, że wskazane w zarzucie kasacyjnym naruszenie art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. miało charakter rażący, co niewątpliwie w istotny sposób wpłynęło na treść wyroku, gdyż doprowadziło do orzeczenia wobec oskarżonego kary ograniczenia wolności powyżej górnej granicy zagrożenia przewidzianego dla tego rodzaju kary. Doszło zatem do rażącego naruszenia także art. 34 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynu.

W konsekwencji tych uchybień Sąd Najwyższy uchylił pkt 1 zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Z. co do skazanego D.B. w części dotyczącej orzeczonej kary ograniczenia wolności i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

kc